392L0072

13.10.92 EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI N:o L 297/1

NEUVOSTON DIREKTIIVI 92/72/ETY,

annettu 21 päivänä syyskuuta 1992,

otsonin aiheuttamasta ilman pilaantumisesta

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamis-sopimuk-sen ja erityisesti sen 130 s artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen(1),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin(2),

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon(3),

sekä katsoo, että

yhteisöjen neljännessä toimintaohjelmassa ympäristöalan toimenpiteiksi vuodelta 1987(4) edellytetään mahdollisuutta toteuttaa fotokemiallista pilaantumista, erityisesti otsonin aiheuttamaa pilaantumista koskevia toimenpiteitä sen myrkyllisyyden vuoksi ja sen vaikutuksista ihmisen terveyteen ja ympäristöön nykyään käytettävissä olevan tiedon perusteella,

ihmisten terveyden suojelemiseksi on suotavaa rajoittaa ilman otsonipitoisuutta; on käytettävä hyväksi ja edistettävä teknisiä ja tieteellisiä tietoja, jotta saadaan laajemmat tiedot tästä pilaantumismuodosta, ja toteutettava tulevaisuudessa tehokkaasti aiheelliset toimenpiteet sen vähentämiseksi,

kaikissa jäsenvaltioissa edellytetään mahdollisimman täydellisiä tietoja otsonin aiheuttaman pilaantumisen tasoista,

näiden tietojen saamiseksi on välttämätöntä perustaa mittausasemia tietojen saamiseksi ilman otsonipitoisuudesta,

tämän direktiivin mukaan vertailukelpoisten tulosten saamiseksi on välttämätöntä, että jäsenvaltioiden pitoisuuksien mittaamisessa käyttämät menetelmät vastaavat toisiaan,

ottaen huomioon fotokemiallisen pilaantumisen erityinen luonne jäsenvaltioiden ja komission, mukaan lukien Euroopan ympäristökeskus sen jälkeen kun se on perustettu(5), välinen keskinäinen tiedonvaihto on välttämätöntä, jotta ongelma ymmärretään paremmin,

määräämällä tiedottamiselle tai varoittamiselle kynnysarvot, joista alkaen väestön on ryhdyttävä varotoimiin, voitaisiin rajoittaa pilaantumistapahtumista terveydelle aiheutuvaa vaikutusta,

näiden tasojen numeeristen arvojen on perustuttava Maailman terveysjärjestölle tehtyjen tutkimusten tuloksiin, erityisesti tämän epäpuhtauden osalta todettuun annos/vaikutussuhteeseen,

tämän direktiivin mukaan kerätyt tiedot on arvioitava säännöllisesti, jotta otsonin aiheuttaman ilman pilaantumisen kehitystä voitaisiin seurata, jotta fotokemiallisten prekursorien vähentämistä koskevia kansallisten ja yhteisön säännösten vaikutuksia voitaisiin valvoa ja jotta olisi mahdollista laatia tulevaisuudessa uusia ilman laatua ja otsonia koskevia säännöksiä; tästä arvioinnista ja näistä tiedoista pitäisi laatia kertomus, jonka komissio esittää mahdollisimman pian ja viimeistään neljän vuoden kuluttua tämän direktiivin täytäntöönpanopäivästä,

otsonin aiheuttaman ilman pilaantumisen torjuminen voi käsittää myös otsonin prekursorien vähentämis-toimenpiteitä; tämän vuoksi komission pitäisi tehdä edellä mainitun kertomuksen yhteydessä esityksiä, jotka koskevat otsonin aiheuttaman pilaantumisen valvontaa ja joiden tarkoituksena on tarvittaessa vähentää otsonin prekursorien päästöjä, ja

yhteisön ja jäsenvaltioiden toimenpiteet fotokemiallista pilaantumista vastaan on sovitettava yhteen, jotta niillä olisi paras mahdollinen vaikutus,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

1 Tämän direktiivin tavoitteena on laatia yhdenmukaistettu menetelmä:

— valvontaa varten,

— tietojenvaihtoa varten,

— väestölle tiedottamista ja sen varoittamista varten,

otsonin aiheuttaman ilman pilaantumisen osalta, jotta jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ja komissio voisivat saada laajemmat tiedot tästä ilman pilaantumismuodosta yhteisössä, jotta otsonin

(1) EYVL N:o C 192, 23.7.1991, s. 17
(2) EYVL N:o C 150, 15.6.1992, s. 228
(3) EYVL N:o C 49, 24.2.1992, s. 1
(4) EYVL N:o C 328, 7.12.1987, s. 1
(5) EYVL N:o L 120, 11.5.1990, s. 1

muodostumisen vähentämiseksi tarvittavalla toiminnalla olisi paras mahdollinen vaikutus, ja jotta taattaisiin yleisön tiedottamisen vähimmäismäärä silloin, kun liitteessä I olevissa 3 ja 4 kohdissa tarkoitetut pitoisuuskynnykset ylitetään.

2 Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

— *terveydensuojelun kynnysarvolla*: liitteessä I olevassa 1 kohdassa tarkoitetun arvon mukaista otsonipitoisuutta, joka ei saisi ylittyä, jos ihmisten terveys halutaan turvata pitkäaikaisen pilaantumistapahtuman sattuessa,

— *kasvillisuuden suojelun kynnysarvolla*: liitteessä I olevassa 2 kohdassa tarkoitetun arvon mukaisia otsonipitoisuuksia, joiden ylittyminen voi vaikuttaa kasvillisuuteen,

— *väestölle tiedottamisen kynnysarvolla*: liitteessä I olevassa 3 kohdassa tarkoitetun arvon mukaista otsonipitoisuutta, jonka ylittyminen aiheuttaa rajallisia ja väliaikaisia vaikutuksia ihmisten terveyteen silloin kun erityisen herkät väestöryhmät altistuvat lyhytaikaisesti ja jonka ilmetessä jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä tässä direktiivissä säädettyjen edellytysten mukaan,

— *väestön varoittamisen kynnysarvolla*: liitteessä I olevassa 4 kohdassa tarkoitetun arvon mukaista otsonipitoisuutta, jonka ylittyessä ihmisten terveydelle on olemassa riski silloin kun altistutaan lyhytaikaisesti ja jonka ilmetessä jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteet tässä direktiivissä säädettyjen edellytysten mukaisesti.

2 artikla

Jokaisen jäsenvaltion on nimettävä toimielin, joka on vastuussa tiedottamisesta komissiolle ja 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun yhdenmukaistetun menetelmän toteuttamisen yhteensovittamisesta, ja ilmoitettava siitä välittömästi komissiolle.

3 artikla

Jäsenvaltioiden on nimettävä tai perustettava tarvittaessa mittausasemia, joiden tarkoituksena on hankkia tämän direktiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tiedot. Jäsenvaltioiden on määrättävä näiden asemien lukumäärä ja sijainti liitteen II mukaisesti.

4 artikla

1 Otsonipitoisuuksien mittaamiseksi jäsenvaltioiden on käytettävä:

— joko liitteessä V tarkoitettua vertailumenetelmää,

— tai mitä tahansa muuta analyysimenetelmää, jonka on osoitettu antavan vastaavia mittaustuloksia kuin vertailumenetelmän.

Tätä varten jokaisen jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi laboratorio, joka on vastuussa kansallisella tasolla käytettävän menetelmän arvioinnista suhteessa tässä direktiivissä esitettyyn vertailumenetelmään.

Lisäksi jäsenvaltion on järjestettävä kansallisella tasolla tietojen keruuseen ja analysointiin osallistuvien laboratorioiden keskinäinen vertailu.

2 Kun mittausasemat on perustettu, jäsenvaltioiden on annettava komissiolle:

— tiedot otsonipitoisuuksien määrittämiseen käytetystä menetelmästä ja jos se on erilainen kuin tässä direktiivissä esitetty vertailumenetelmä, todistus siitä, että se vastaa tässä direktiivissä esitettyä vertailumenetelmää,

— mittausasemien maantieteelliset yhteystiedot, kuvaus asemien kattamasta alueesta sekä sijainnin valintaperusteet,

— liitteessä II olevan 2 kohdan mukaisesti mahdollisesti toteutettujen suuntaa-antavien mittauskampanjoiden tulokset.

3 Komissio voi järjestää yhteisön tasolla 1 kohdassa tarkoitettujen laboratorioiden välisiä vertailukampanjoita.

5 artikla

Jos liitteessä I olevassa 3 ja 4 kohdassa esitetyt arvot ylitetään, jäsenvaltioiden on toteutettava yleisölle tiedottamista varten tarvittavat toimenpiteet (esimerkiksi radion, television tai lehdistön välityksellä) liitteen IV mukaisesti.

6 artikla

1 Jäsenvaltioiden on 1 päivästä tammikuuta 1995 alkaen annettava komissiolle viimeistään kuusi kuukautta vuotuisen vertailujakson jälkeen seuraavat tiedot:

— suurin arvo, mediaani ja persentiili 98 laskettuina jokaisella mittausasemalla vuoden aikana mitatuista tuntikeskiarvoista ja kahdeksan tunnin keskiarvoista; persentiili lasketaan liitteessä III esitetyn menetelmän mukaan,

— niiden kausien lukumäärä, päivä ja kesto, joina liitteessä I olevassa 1 ja 2 kohdassa määrätyt kynnysarvot ylittyvät.

Jäsenvaltiot voivat antaa lisäksi tiedot, jotka perustuvat 99,9 persentiiliin.

2 Kun liitteessä I olevassa 3 kohdassa määrätty tiedottamiskynnys on ylitetty kalenterikuukauden aikana, jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viimeistään ennen seuraavan kuukauden päättymistä:

— ylityksen tai ylitysten tapahtumispäivä tai -päivät,

— sen tai niiden kesto,

— jokaisena ylityskautena havaittu suurin pitoisuus tuntia kohti.

3 Kun liitteessä I A olevassa 4 kohdassa määrätty varoittamiskynnys on ylitetty viikon aikana (maanantaista seuraavaan sunnuntaihin), jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viimeistään ennen seuraavan kuukauden päättymistä:

— ylityksen tai ylitysten tapahtumispäivä tai -päivät,

— sen tai niiden kesto,

— jokaisena ylityskautena havaittu suurin pitoisuus tuntia kohti.

Näitä tietoja täydennetään sellaisilla asiaa koskevilla tiedoilla, joilla ylityksen syyt voidaan selittää.

4 Jos 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut tiedot ovat jäsenvaltioissa saatavilla 9 artiklassa tarkoitettua päivää edeltävältä ajalta, jäsenvaltioiden on lähetettävä ne komissiolle viimeistään silloin kun ne lähettävät ensimmäistä vertailuaikaa koskevat tiedot. Kyseessä olevan ajan pituus on enintään viisi vuotta.

5 Komissio antaa 1–4 kohdissa tarkoitetut tiedot Euroopan ympäristökeskukselle heti kun se aloittaa toimintansa.

7 artikla

Komissio arvioi säännöllisesti ja joka tapauksessa vähintään kerran vuodessa tämän direktiivin mukaan kerätyt tiedot. Tämän arvioinnin tulos annetaan jäsenvaltioille.

Komissio voi, sovittaakseen yhteen yhteisön ja jäsenvaltioiden fotokemiallista pilaantumista vastaan toteuttamia toimia, järjestää yhdessä jäsenvaltioiden kanssa ilman fotokemiallisen pilaantumisen ongelmaa koskevia neuvotteluja, joihin myös 2 artiklassa tarkoitettu vastuullinen toimielin osallistuu, erityisesti seuraavista kysymyksistä:

— otsonipitoisuuden kehitys kaikissa jäsenvaltioissa ja, onko havaituilla tapahtumilla rajoja ylittävä ominaisuus,

— jäsenvaltioiden suunnittelemat toimenpiteet ja ohjelmat otsonin aiheuttaman ilman pilaantumisen vähentämiseksi,

— fotokemiallista pilaantumista koskevat kokemukset ja tieto.

8 artikla

Komissio antaa neuvostolle viipymättä ja viimeistään neljän vuoden kuluttua tämän direktiivin täytäntöönpanopäivästä kertomuksen kerätyistä tiedoista ja fotokemiallisen saastumisen arvioinnista yhteisössä. Tähän kertomukseen liitetään komission tarpeellisina pitämiä otsonin aiheuttaman ilman pilaantumisen valvontaa koskevia ehdotuksia, joiden tarkoituksena on tarvittaessa vähentää otsonin prekursorien päästöjä.

9 artikla

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään kahdeksantoista kuukauden kuluttua tämän direktiivin antamisesta. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

10 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 21 päivänä syyskuuta 1992.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. GUMMER

LIITE I

ILMAN OTSONIPITOISUUDEN KYNNYSARVOT(*)

(Arvot ilmoitetaan yksikköinä µgO3/m³. Tilavuuden on oltava standardoitu seuraaviin lämpötiloihin ja paineisiin: 293°k ja 101,3kPa)

1 **Kynnysarvo terveyden suojelemiseksi**

110 µg/m³ 8 tunnin keskiarvosta (**)

2 **Kynnysarvot kasvillisuuden suojelemiseksi**

200 µg/m³ 1 tunnin keskiarvolle

65 µg/m³ 24 tunnin keskiarvolle

3 **Kynnysarvo väestölle tiedottamiseksi**

180 µg/m³ 1 tunnin keskiarvolle

4 **Kynnysarvo väestön varoittamiselle**

360 µg/m³ 1 tunnin keskiarvolle

(*) Pitoisuuksia on mitattava jatkuvasti.

(**) Edellä mainittu 8 tunnin keskiarvo on liikkuva keskiarvo, joka ei ole kaikenkattava; se lasketaan neljä kertaa päivässä kahdeksan tuntiarvon perusteella klo 0 ja 9, klo 8 ja 17, klo 16 ja 1, sekä klo 12 ja 21 välillä. Edellä 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaan annettavan tiedon osalta 8 tunnin keskiarvo on yksinkertainen liikkuva keskiarvo: se lasketaan joka tunti "h" kahdeksan tuntiarvon perusteella h ja h-9 välillä.

LIITE II

OTSONIPITOISUUDEN VALVONTA

1 Ympäröivän ilman otsonipitoisuuden mittaamisella on tarkoitus arvioida:

i) mahdollisimman tarkasti terveyden suojelulle määrätyn kynnysarvon ylittävän ihmisten altistumisen yksilölliset vaarat;

ii) kasvillisuuden altistuminen (esimerkiksi metsät, luonnolliset ekosysteemit, viljelykset, puutarhaviljelykset) suhteessa liitteessä I esitettyihin arvoihin.

2 Mittauspisteiden on sijaittava maantieteellisesti tai ilmastollisesti edustavissa paikoissa, joissa

i) liitteessä I esitettyjen kynnysarvojen saavuttamisen tai ylittämisen vaara on suurin;

ii) on todennäköistä, että yksi edellä 1 kohdassa esitetyistä kohteista altistuu.

Niillä paikoilla, joilla jäsenvaltioilla ei ole käytettävissään tietoja i ja ii kohdassa tarkoitetuista paikoista, jäsenvaltioiden on järjestettävä ohjeellisia mittauskampanjoita määritelläkseen niiden mittauspisteiden sijainnin, joista tämän direktiivin soveltamiseksi tarvittavat tiedot on saatava.

3 Jäsenvaltioiden on perustettava tai määrättävä ylimääräisiä mittauspisteitä:

i) myötävaikuttaakseen otsonin ja sen prekursorien muodostumisen ja siirtymisen havaitsemiseen ja kuvaamiseen,

ii) seuratakseen otsonipitoisuuksien kehitystä peruspilaantumisen alaisilla vyöhykkeillä.

Typpioksidin pakollinen mittaaminen ja leijuvien orgaanisten yhdisteiden suositeltu mittaaminen on suoritettava siten, että saadaan tietoja otsonin muodostumisesta ja leijuvien orgaanisten yhdisteiden rajojen yli virtaamisen valvomiseksi, ja jotta eri epäpuhtauksien välillä olemassa olevat yhteydet voidaan selvittää.

4 Otsonin mittausvälineiden lopullisessa lukemisessa tunnin ja kahdeksan tunnin keskiarvot on voitava laskea liitteiden I ja III mukaisesti.

LIITE III

MITTAUSTULOSTEN LASKEMINEN VUOTUISELTA VERTAILUAJALTA

1 Pitoisuuksia on laskettava jatkuvasti.

2 Vuotuinen vertailuaika alkaa kunkin kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä ja päättyy 31 päivänä joulukuuta.

3 Jotta persentiilien(*) laskemisen oikeellisuus voidaan tunnustaa on käytössä oltava 75 % mahdollisista arvoista, ja niiden on mahdollisuuksien mukaan jakauduttava tuon mittauspaikan osalta tasaisesti kyseisen vuoden ajalle. Jos näin ei ole, tämä on mainittava tuloksia ilmoitettaessa.

Persentiilin 50 (98) laskeminen vuoden aikana rekisteröityjen arvojen pohjalta suoritetaan seuraavasti: persentiili 50 (98) on laskettava todella mitatuista arvoista. Mitatut arvot olisi pyöristettävä lähimpään µg/m³:iin. Kaikki arvot on lueteltava kunkin pisteen osalta kasvavassa järjestyksessä:

$$X_1 \leq X_2 \leq X_3 \leq \ldots\ldots \leq X_k \leq \ldots\ldots \leq X_{N-1} \leq X_N$$

Persentiili 50 (98) on k-luokan komponentin arvo, kun k lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$k = 0{,}50(0{,}98) \cdot N$$

jossa N on todellisuudessa mitattujen arvojen määrä. Arvo $0{,}50(0{,}98) \cdot N$ pyöristetään lähimpään kokonaislukuun.

LIITE IV

Seuraavat tiedot on levitettävä riittävän laajalle mahdollisimman pian, jotta väestö, jota asia koskee, voi toteuttaa kaikki ehkäisevät suojatoimenpiteet. Kyseessä olevat tiedot on annettava tiedotusvälineille.

Luettelo vähimmäistiedoista, jotka on annettava väestölle kun ilmassa on korkeita otsonipitoisuuksia

1 Liitteessä I olevassa 3 ja 4 kohdassa määrättyjen kynnysten ylittävien pitoisuuksien ilmenemispäivä, -tunti ja -paikka.

2 Viittaus ylitettyyn/ylitettyihin yhteisön arvon tyyppiin/tyyppeihin (tiedottaminen tai varoittaminen).

3 Ennuste: — pitoisuuksien kehitys (parantuminen, vakiintuminen tai huonontuminen),

— maantieteellinen alue, jota asia koskee,

— kesto.

4 Väestö, jota asia koskee.

5 Varotoimet, joihin asianomaisen väestön on ryhdyttävä.

(*) Mediaani lasketaan samalla tavalla kuin persentiili 50.

LIITE V

TÄMÄN DIREKTIIVIN TÄYTÄNTÖÖNPANOA VARTEN KÄYTETTÄVÄ ANALYYSIN VERTAILUMENETELMÄ

Otsonin määrityksessä tämä direktiivin täytäntöönpanoa varten käytettävän analyysin vertailumenetelmä on UV-absorbtiomenetelmä. Tätä menetelmää standardoidaan parhaillaan ISO:ssa. Heti kun ISO on julkistanut kyseisen standardin, siinä esitetystä menetelmästä tulee tässä direktiivissä tarkoitettu vertailumenetelmä.

Käyttäessään mittausmenetelmiä ja -instrumentteja paikan päällä jäsenvaltioiden on otettava seuraavat seikat huomioon:

1 mittausinstrumentin toimintaominaisuuksien yhdenmukaisuus valmistajan osoittamien ominaisuuksien kanssa, erityisesti taustamelu, vastaukseen kuluva aika ja lineaarisuus, on tarkistettava ensisijaisesti laboratoriossa ja paikan päällä;

2 instrumentti on säännöllisesti kalibroitava kokonaan käyttäen UV- vertailufotometriä, kuten ISO on suositellut;

3 instrumentit on kalibroitava säännöllisesti paikan päällä, esimerkiksi joka 23. tai 25. tunti. Lisäksi kalibroinnin oikeellisuus on tarkistettava käyttämällä säännöllisesti rinnakkain 1 kohdan mukaisesti kalibroitua instrumenttia.

Jos instrumentin aukon suodatin on vaihdettu ennen kalibrointia, kalibrointi on tehtävä sopivan ajan kuluttua (30 minuutista useisiin tunteihin) siitä, kun suodatin on ollut alttiina ympärillä olevan otsonin pitoisuuksille;

4 näytteenottopään on oltava vähintään yhden metrin etäisyydelle pystysuorasta suojasta suojausvaikutuksen välttämiseksi;

5 näytteenottopään aukon on oltava suojattu sateelta ja hyönteisiltä.

Esisuodatinta ei saa käyttää;

6 näytteenottoon eivät saa vaikuttaa lähellä olevat laitteet (ilmastointi tai tiedonsiirtolaitteet);

7 näytteenottolinjan on oltava valmistettu inerteistä materiaaleista (esim. lasi, PTFE, ruostumaton teräs), joihin otsonin läheisyys ei vaikuta.

Se on etukäteen altistettava sopiville otsonipitoisuuksille;

8 näytteenottopään ja analyysi-instrumentin välisen näytteenottolinjan on oltava mahdollisimman lyhyt. Erityisesti ajan, joka kuluu siihen, että kaasunnäytteet kulkevat näytteenottolinjan läpi, on oltava mahdollisimman lyhyt (esimerkiksi muutaman sekunnin luokkaa muiden reaktiivisten kaasujen, kuten NO:n, läheisyydessä);

9 näytteenottolinjaan tapahtuvaa tiivistymistä on vältettävä;

10 näytteenottolinja on puhdistettava säännöllisesti paikalliset olot huomioon ottaen;

11 näytteenottolinjan on oltava tiivis ja virtausnopeus on tarkistettava säännöllisesti;

12 instrumentin tai kalibrointijärjestelmän kaasuvuodot eivät saa vaikuttaa näytteenottoon;

13 on toteutettava kaikki tarvittavat varotoimet, joilla ehkäistään lämpötilanvaihteluiden aiheuttamat mittauserehdykset.